

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Άρθρου 26 Π.Δ.114/2010, όπως τροποποιείται με το Π.Δ 113/2013 και το Π.Δ.167/2014 & της υπ' αριθμ. ΓΔΟΕΣ/1/2/288-α Κ.Υ.Α. του Αν.Υπ. Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Οικονομικών (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 226/04-05-2016).

ΑΠΟΦΑΣΗ 05/133782

(29994)

Στον Βύρωνα Αττικής, στην έδρα της Επιτροπής (Καλλιπόλεως 1 και Αλατσατών, πρώην Α.Τ. Βύρωνα), στις 05-05-2016, ημέρα Πέμπτη, μετά την Πρόσκληση της Προέδρου της, συνήλθε η Προσφυγών αποτελούμενη από τους:

1. _____, Πρόεδρο αυτής,
2. _____ (υποδεικνυόμενο μέλος της Υ.Α. του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες), τακτικό μέλος αυτής,
3. _____ (Νομικό, επιλεγμένο από τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη από τον σχετικό κατάλογο που κατήρτισε η Ε.Ε.Δ.Α), τακτικό μέλος αυτής,
και με Γραμματέα αυτής

Η Επιτροπή συνεδρίασε για να αποφασίσει επί της από 22-04-2016 προσφυγής του, σύμφωνα με τα στοιχεία της υπ' αριθμ. _____ ταυτότητας της Αραβικής Δημοκρατίας της Συρίας, πολίτη της Συρίας,
κατά της υπ' αριθ. 29994 από 21-04-2016 απόφασης του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου Λέσβου, η οποία απέρριψε την από 12-04-2016 αίτηση του προσφεύγοντος για χορήγηση ασύλου ως απαράδεκτη.

Η Επιτροπή αφού έλαβε υπόψη

1. τις διατάξεις του Ν.Δ. 3989/1959 «Περί κυρώσεως της πολυμερούς Συμβάσεως περί της Νομικής Καταστάσεως των Προσφύγων» (ΦΕΚ 201, τ. Α'), όπως συμπληρώθηκε με τον Α.Ν. 389/1968 «Περί κυρώσεως του Πρωτοκόλλου της Νέας Υόρκης της 31.1.1967 εν σχέσει προς την Νομικήν Κατάστασιν των Προσφύγων» (ΦΕΚ 125, τ. Α')
2. τις διατάξεις του Π.Δ. 96/2008 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2004/83/ΕΚ του Συμβουλίου της 26ης Απριλίου 2004 για τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους (L 304/30.9.2004)» (ΦΕΚ 152, τ. Α') και του Π.Δ. 141/2013 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Δεκεμβρίου του 2011 σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση και το καθεστώς των αλλοδαπών ή ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας» (ΦΕΚ 226, 21-10-2013)
3. τις διατάξεις του Π.Δ. 114/2010 «Καθιέρωση Ενιαίας διαδικασίας αναγνώρισης σε αλλοδαπούς και ανιθαγενείς του καθεστώτος του πρόσφυγα ή δικαιούχου επικουρικής προστασίας σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2005/85/ΕΚ του Συμβουλίου «σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα (L326/13.12.2005)» (ΦΕΚ 195, τ. Α'), όπως τροποποιείται από το Π.Δ. 113/2013 (ΦΕΚ 146/Α/14.6.2013), καθώς και από το Π.Δ. 167/2014 (ΦΕΚ 252/Α/01.12.2014)
4. τις διατάξεις του Ν. 2690/1999 «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 45, τ. Α')
5. τις διατάξεις του Ν.4375/2016 (ΦΕΚ 51,τ. Α') «Οργάνωση και λειτουργία Υπηρεσίας Ασύλου, Αρχής Προσφυγών, Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης σύσταση Γενικής Γραμματείας Υποδοχής, προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «σχετικά με τις κοινές

- διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιατύπωση)» (L 180/29.6.2013), διατάξεις για την εργασία δικαιούχων διεθνούς προστασίας και άλλες διατάξεις
6. την υπ' αριθμ. ΓΔΟΕΣ/1/2/288-α' (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 226/04-05-2016) Κ.Υ.Α. των Αν.Υπ. Οικονομικών και Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, με την οποία συγκροτείται η παρούσα Επιτροπή
 7. την υπ' αριθμ. 4000/1/70-α' (ΦΕΚ Β 1725/02-08-2011) απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη που προβλέπει τον Κανονισμό της λειτουργίας των Επιτροπών Προσφυγών του Π.Δ. 114/2010 και τις υπ' αριθμ. 4000/1/70-β' (ΦΕΚ Β 1167/13-05-2013), 4000/1/70-θ' (ΦΕΚ Β 2105/27-08-2013) και 4000/1/70-οδ' (ΦΕΚ Β 2452/15-09-2014) υπουργικές αποφάσεις περί τροποποίησής της
 8. την από 18.3.2016 Κοινή Δήλωση Ευρωπαϊκής Ένωσης – Τουρκίας
 9. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ Πρώτη έκθεση για την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην εφαρμογή της δήλωσης ΕΕ- Τουρκίας - COM(2016) 231 final
 10. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ στην ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ Πρώτη έκθεση για την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην εφαρμογή της δήλωσης - COM(2016) 231 final ΕΕ
 11. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ «ΕΠΟΜΕΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΒΗΜΑΤΑ ΣΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΕ-ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ» - COM(2016) 166 final
 12. τον Κανονισμό (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
 13. την υπ' αρ. Ref. Ares(2016)2149549 - 05/05/2016 επιστολή του Γενικού Διευθυντή Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
 14. την από 12-04-2016 αίτηση του προσφεύγοντος
 15. την από 21-04-2016 απόφαση του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου Λέσβου
 16. την από 22-04-2016 προσφυγή του προσφεύγοντος
 17. το από 06-05-2016 υπόμνημα του προσφεύγοντος
 18. το πρακτικό της από 12/04/2016 συνέντευξης του νυν προσφεύγοντος
 19. τη γνωμοδότηση του EASO Expert, επί του παραδεκτού του αιτήματος του νυν προσφεύγοντος όλα τα στοιχεία του διοικητικού του φακέλου
 20. όλα τα στοιχεία του διοικητικού του φακέλου

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

I. Διαδικασία

Ο προσφεύγων, ο οποίος παραμένει στο Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης Λέσβου, κατέθεσε αίτηση διεθνούς προστασίας στις 12-04-2016 στο ΠΓΑ Λέσβου. Η αίτησή του απορρίφθηκε ως απαράδεκτη με την από 21-04-2016 απόφαση του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου Λέσβου. Η εν λόγω απόφαση του επιδόθηκε στις 22-04-2016 και κατά αυτής άσκησε την από 22-04-2016 προσφυγή, υποβάλλοντας ταυτόχρονα αίτημα ακρόασης.

Ο προσφεύγων εξεδήλωσε την βούλησή του να προσφύγει κατά της ως άνω απορριπτικής απόφασης ενώπιον της προσωπικού από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο, όπως προκύπτει από έγγραφο με ημερομηνία 22-04-2016, συνταχθέν στην αγγλική γλώσσα, το οποίο περιέχεται στον φάκελο. Το εν λόγω έγγραφο δεν πληροί τις προϋποθέσεις του δημοσίου εγγράφου με πλήρη αποδεικτική ισχύ, ωστόσο λόγω της φύσεως του ασκούμενου δια της προσφυγής δικαιώματος, η Επιτροπή αρκείται στις ενδείξεις δήλωσης βούλησης (έγγραφο στην αγγλική και καταχώριση στην βάση δεδομένων "ΑΛΚΥΟΝΗ"), έκρινε παραδεκτώς υποβληθείσα την προσφυγή και αποδέχτηκε το αίτημα του προσφεύγοντος για κλήση σε ακρόαση. Η συνέντευξη διεξήχθη, μέσω συστήματος τηλε-φωνικής σύνδεσης μεταξύ έδρας της Επιτροπής (Βύρωνας) και ΠΓΑ Λέσβου, στις 05-05-2016, από τα ελληνικά στα αραβικά, μητρική γλώσσα του προσφεύγοντος, με την συνδρομή κατάλληλου διερμηνέα από την ΜΚΟ «Μετάδραση», που διόρισε η Πρόεδρος της Επιτροπής και παρουσία των συνηγόρων του προσφεύγοντος.

Συνεπώς, η Επιτροπή προχωρεί στην έρευνα του παραδεκτού του αιτήματος διεθνούς προστασίας.

II. Ισχυρισμοί του προσφεύγοντος βάσει της από 21-04-2016 και της από 05-05-2016 συνέντευξης

Ο προσφεύγων γεννήθηκε στις 28-10-1989 στην Συρία, είναι αραβικής καταγωγής, μητρική του γλώσσα είναι τα αραβικά, διατηρεί συναισθηματικό δεσμό με την

υπήκοο Συρίας η οποία βρίσκεται στην Σουηδία, ενώ η υπόλοιπη οικογένειά του (γονείς, τρεις αδερφές και ένας αδερφός) βρίσκονται στην Συρία, στο Χαλέπι. Κατά την παραμονή του στην Συρία, διέμενε στο Χαλέπι.

Από την χώρα του αναχώρησε στις 06-04-2015 και πήγε στην Τουρκία, όπου και έμεινε για δέκα μήνες. Σχετικά με την παραμονή του στην Τουρκία είχε δηλώσει (α' συνέντευξη) πως αρχικά πήγε στην Gaziantep όπου ήταν ένας Σύρος φίλο του και στη συνέχεια πήγε στην Antalya, όπου έμεινε για πολύ καιρό και βρήκε μια δουλειά για να κερδίσει χρήματα αλλά δεν τον πλήρωσαν όπως είχαν υποσχεθεί. Στην συνέντευξη που διεξήχθη με την Επιτροπή, δήλωσε ότι στην Τουρκία έμεινε στην μικρή πόλη Μανουγκάτ στην περιοχή Antalya, στο σπίτι του αφεντικού του στον οποίο εργάστηκε παρανόμως. Τον πλήρωναν πολύ λίγο και αναγκαζόταν να εργάζεται πολλές ώρες. Στην Τουρκία δεν ζει κανείς συγγενής του.

Σχετικά με τους λόγους για τους οποίους εγκατέλειψε την πατρίδα του είχε δηλώσει (α' συνέντευξη) πως τον κάλεσαν να υπηρετήσει στον τακτικό στρατό αλλά εκείνος δεν παρουσιάστηκε στο γραφείο στρατολόγησης. Εάν οι συριακές αρχές μάθουν ότι είναι στην Τουρκία μπορεί να τον οδηγήσουν πίσω στη Συρία και να τον φυλακίσουν. Λόγω του νεαρού της ηλικίας του φοβάται επίσης πως μπορεί να στρατολογηθεί εξαναγκαστικά από το Isis. Στην Συρία δεν υπάρχει σταθερότητα και ασφάλεια.

Σχετικά με τους λόγους για τους οποίους δεν επιθυμεί να επιστρέψει στην Τουρκία δήλωσε (β' συνέντευξη) πως φοβάται ότι στα camps που βρίσκονται στα σύνορα υπάρχουν κοντά Αλεβίτες που υποστηρίζουν το καθεστώς του Assad και υπάρχει περίπτωση να σε απαγάγουν και να σε παραδώσουν στις αρχές του καθεστώτος. Κατά την παραμονή του στην Αττάλεια οι Αλεβίτες τον προσέγγισαν δυο φορές. Ο προσφεύγων περιέγραψε πως όταν εργαζόταν σε οικοδομικές εργασίες, τον προσέγγισε ένας εργάτης και άρχισε να τον ρωτάει εάν είναι υπέρ ή κατά του Assad. Όταν ο προσφεύγων δήλωσε πως είναι κατά του καθεστώτος, ο συνάδελφός του του είπε πως «θέλει σφάζιμο». Την δεύτερη φορά, Αλεβίτες του είπαν πως ως Σύριος ευθύνεται για την καταστροφή της Συρίας και καταφέρθηκαν εναντίον του με αιχμηρό αντικείμενο. Εκτός αυτών, στην Τουρκία βιώνει αλλαγή αντιμετώπισης από τους Τούρκους καθώς μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις θεωρούν τους Σύρους υπεύθυνους για την κατάσταση και ο ίδιος ενδέχεται να «βρεθεί μπλεγμένος». Τέλος, ισχυρίστηκε πως στην Τουρκία είναι πιθανό να εντοπιστεί από άτομα που ανήκουν

στο Isis, σε εξτρεμιστικές οργανώσεις, στον ελεύθερο συριακό στρατό ή στο καθεστώς της Συρίας και τα οποία λόγω της εύρωστης ηλικίας του προσφεύγοντος θα θέλουν, αντιστοίχως, να τον στρατολογήσουν στις τάξεις τους.

III. Νομική Βάση

Σύμφωνα με το ισχύον άρθρο 18 του π.δ. 113/2013, η Αποφαινόμενη Αρχή απορρίπτει ως απαράδεκτη αίτηση διεθνούς προστασίας, μεταξύ άλλων, όταν άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. ή άλλο κράτος που δεσμεύεται από τον Κανονισμό 343/2003 του Συμβουλίου έχει αναλάβει την ευθύνη εξέτασης της σχετικής αίτησης κατ' εφαρμογή του Κανονισμού αυτού, όταν ο αιτών απολαμβάνει επαρκούς προστασίας από χώρα που δεν είναι κράτος μέλος της Ε.Ε. και θεωρείται ως πρώτη χώρα ασύλου για αυτόν, όταν οι Αρμόδιες Αρχές κρίνουν ότι μία χώρα συνιστά ασφαλή τρίτη χώρα για τον αιτούντα, σύμφωνα με το άρθρο 20 του ως άνω π.δ.

Κατά την κρίση της Επιτροπής, από τις υπαλλακτικές περιπτώσεις απαραδέκτου που προβλέπει το άρθρο 18 του π.δ. 113/2013 προηγείται λογικώς η περίπτωση της ύπαρξης πρώτης χώρας ασύλου έναντι της ασφαλούς τρίτης χώρας, εφόσον στην πρώτη περίπτωση υπάρχει διεθνής προστασία παρασχεθείσα ως τετελεσμένο γεγονός, ενώ στην δεύτερη ως μελλοντική δυνατότητα, εμπεριέχουσα έναν έστω και αποδεκτό βαθμό αβεβαιότητας.

Κατά συνέπεια η Επιτροπή θεωρεί **κατά πλειοψηφία** ότι η κρίση της προσβαλλομένης περί απαραδέκτου του αιτήματος λόγω ύπαρξης ασφαλούς τρίτης χώρας (Τουρκία) συνεπάγεται ότι πρότερον έχει σιωπηρά ερευνηθεί και απορριφθεί η ύπαρξη χώρας (της ίδιας ή άλλης) ως πρώτης χώρας ασύλου για τον προσφεύγοντα. Κατά συνέπεια το εν λόγω σκέλος, όπως και οι λοιποί λογικώς πρότεροι λόγοι απαραδέκτου, *δεν μεταβιβάζονται δια της προσφυγής που άσκησε ο προσφεύγων. αφού η Επιτροπή δεν μπορεί κατ' αρχήν να χειροτερέψει την θέση του και δεν υπάρχει κανόνας δικαίου που να ιδρύει εξαίρεση από την γενική αρχή.*

Η Πρόεδρος σημειώνει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 19 του ισχύοντος π.δ 113/2013, μια χώρα (που δεν είναι κράτος μέλος της Ε.Ε) θεωρείται ως πρώτη χώρα ασύλου για τον αιτούντα εάν απολαμβάνει αποτελεσματικής προστασίας σε αυτήν επαφελούμενος μεταξύ άλλων από την αρχή της μη επαναπροώθησης.

Κατά την μειοψηφήσασα άποψη της Προέδρου, το αίτημα του νυν προσφεύγοντος όφειλε κατ' αρχάς να εξετασθεί ως προς τους πρότερους λόγους απαραδέκτου και δη ως προς την ύπαρξη άλλης χώρας (πρώτης χώρας ασύλου) στην οποία ο προσφεύγων απολαμβάνει άλλης επαρκούς προστασίας και η σχετική απόφαση να αποφαίνεται ρητά επί αυτών.

Σύμφωνα με το άρθρο 33 της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013 «σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας» (άρθρο 54 του Ν.4375/2015 το οποίο θα τεθεί σε ισχύ από 1/7/2016), οι Αρχές Απόφασης απορρίπτουν ως απαράδεκτη αίτηση διεθνούς προστασίας, μεταξύ άλλων, όταν άλλο κράτος-μέλος της Ε.Ε. ή άλλο κράτος που δεσμεύεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου έχει αναλάβει την ευθύνη εξέτασης της σχετικής αίτησης, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού αυτού, ή όταν ο αιτών απολαμβάνει επαρκούς προστασίας από χώρα που θεωρείται ως πρώτη χώρα ασύλου για αυτόν ή όταν κρίνουν ότι μία χώρα συνιστά ασφαλή τρίτη χώρα για τον αιτούντα (άρθρο 54 του Ν.4375/2015 το οποίο θα τεθεί σε ισχύ από 1/7/2016).

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 35 της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ (άρθρο 55 του Ν.4375/2015 το οποίο θα τεθεί σε ισχύ από 1/7/2016), μία χώρα θεωρείται ως πρώτη χώρα ασύλου για τον αιτούντα με την προϋπόθεση ότι θα γίνει εκ νέου δεκτός στη χώρα αυτή, εάν αυτός έχει αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας από αυτήν και απολαμβάνει ακόμη της σχετικής προστασίας, ή απολαμβάνει άλλης αποτελεσματικής προστασίας στην εν λόγω χώρα, επωφελούμενος μεταξύ άλλων από την αρχή της μη επαναπροώθησης.

Εν συνεχεία η Επιτροπή εξετάζει την νομική βάση επί της οποίας η προσβαλλομένη απόφαση απέρριψε ως απαράδεκτη την αίτηση χορήγησης διεθνούς προστασίας κρίνοντας ότι η Τουρκία συνιστά ασφαλή τρίτη χώρα για τον αιτούντα, σύμφωνα με το άρθρο 20 του π.δ. 113/2013.

Σύμφωνα με το άρθρο 20 του ισχύοντος π.δ 113/2013, (άρθρο 38 της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ και άρθρο 56 του Ν.4375/2016 που θα τεθεί σε ισχύ από 1/7/2016) μια χώρα θεωρείται ως ασφαλής τρίτη χώρα για ένα συγκεκριμένο αιτούντα, όταν πληρούνται σωρευτικά τα εξής κριτήρια:

- α. δεν απειλούνται η ζωή και η ελευθερία του λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα, ή πολιτικών πεποιθήσεων,
- β. η χώρα αυτή τηρεί την αρχή της μη επαναπροώθησης, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης.
- γ. δεν υπάρχει κίνδυνος σοβαρής βλάβης για τον αιτούντα κατά το άρθρο 15 του π.δ. 96/2008 όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 15 του π.δ 141/2013,
- δ. η χώρα αυτή απαγορεύει την απομάκρυνση ενός αιτούντος σε χώρα όπου κινδυνεύει να υποστεί βασανιστήρια ή σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, όπως ορίζεται στο διεθνές δίκαιο,
- ε. υπάρχει η δυνατότητα να ζητηθεί το καθεστώς του πρόσφυγα και, στην περίπτωση που ο αιτών αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, να του χορηγηθεί προστασία σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης και
- στ. ο αιτών έχει σύνδεσμο με την εν λόγω τρίτη χώρα, βάσει του οποίου θα ήταν εύλογο για αυτόν να μεταβεί σε αυτή.

Η Επιτροπή, **κατά πλειοψηψία**, σημειώνει κατ' αρχάς πως η έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας αποτελεί αόριστη νομική έννοια, εφαρμοζόμενη (και ερμηνευόμενη εφόσον χρήζει ερμηνείας) από την αρχή που κρίνει το αίτημα διεθνούς προστασίας. Για τον καθορισμό μιας τρίτης χώρας ως ασφαλούς είναι δυνατόν να ιδρύεται τεκμήριο με πράξη της εκτελεστικής ή νομοθετικής εξουσίας κράτους-μέλους ή με πράξη των οργάνων της ευρωπαϊκής ένωσης. Μια τέτοια πράξη θα δέσμευε την αρχή που κρίνει το αίτημα ασύλου και θα μετέθετε το βάρος ανταπόδειξης στην πλευρά του αιτούντος διεθνή προστασία. Ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο της αντιστροφής του βάρους αποδείξεως, το τεκμήριο για τον καθορισμό μιας τρίτης χώρας ως ασφαλούς, θα όφειλε να υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο περί της ορθής εφαρμογής των κριτηρίων του νόμου και ιδίως του ευρωπαϊκού δικαίου.

Με την από 20-03-2016 συμφωνία ΕΕ - Τουρκίας, η δεύτερη ανέλαβε την υποχρέωση να επανεισδέχεται Σύρους υπηκόους που εισήλθαν στην Ελλάδα μετά την 20^η /3/2016 μετά διέλευση από την Τουρκία, ενώ οι χώρες της πρώτης ανέλαβαν την υποχρέωση να δέχονται την επανεγκατάσταση Σύρων υπηκόων από το έδαφος της δεύτερης.

Κατά την πλειοψηφούσα άποψη της Επιτροπής η συμφωνία αυτή, ανεξαρτήτως της νομικής της φύσης, δεν αφορά κατ' αρχήν την εφαρμογή της αόριστης νομικής έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας ως προς την Τουρκία αλλά την υποχρέωση της Τουρκίας να επανεισδέχεται όσους Σύρους τύχουν απόρριψης με αυτήν την νομική βάση ως προς το αίτημά τους για διεθνή προστασία. Άλλωστε η συναγωγή τεκμηρίου ασφάλειας της Τουρκίας από την συμφωνία προϋποθέτει ότι το τεκμήριο θα περιβληθεί τον τύπο κανονιστικής ή άλλης πράξεως, η οποία θα μπορεί να προσβληθεί ενώπιον της δικαιοσύνης και να ελεγχθεί ως προς την στοίχισή της με την αόριστη νομική έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψιν τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος, όπως αυτοί εκτέθηκαν, εξετάζει τη συνδρομή των πάντε κριτηρίων προκειμένου να κρίνει εάν η Τουρκία συνιστά ασφαλή τρίτη χώρα για τον αιτούντα:

- Σχετικά με το α' κριτήριο, σύμφωνα με το οποίο, δεν πρέπει να απειλούνται στην τρίτη χώρα η ζωή και η ελευθερία του αιτούντος λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα, ή πολιτικών πεποιθήσεων.

Η Επιτροπή σημειώνει πως στην Τουρκία ζουν σήμερα περίπου 2.290.000 Σύριοι δικαιούχοι «προσωρινής προστασίας» εκ των οποίων περίπου 263.000 φιλοξενούνται σε 25 προσφυγικά camps, που λειτουργούν σε δέκα επαρχίες στα νότια της Τουρκίας, ενώ οι υπόλοιποι ζουν σε διάφορες περιοχές της χώρας, σε μισθωμένες κατοικίες. Στις επίκαιρες εκθέσεις σχετικά με την Τουρκία που δημοσιεύουν διεθνείς οργανώσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα και κυβερνητικοί φορείς δεν υπάρχουν αναφορές ότι συνέβησαν επιθέσεις, δολοφονίες, πρόκληση σωματικής βλάβης κλπ στην Τουρκία σε βάρος Σύριων προσφύγων.¹

Κατά κανόνα, τα πρόσωπα που απολαμβάνουν το καθεστώς «προσωρινής προστασίας» δεν υπόκεινται σε κράτηση αν και από αυτήν την γενική αρχή προβλέπεται εξαίρεση αναφορικά με τα πρόσωπα που εξαιρούνται από το καθεστώς

¹ United States Department of State, *2015 Country Reports on Human Rights Practices - Turkey*, 13 April 2016, available at: <http://www.refworld.org/docid/571611f315.html>
Amnesty International, *Amnesty International Report 2015/16 - Turkey*, 24 February 2016, available at: <http://www.refworld.org/docid/56d05b08e.html>
Human Rights Watch, *World Report 2016 - Turkey*, 27 January 2016, available at: <http://www.refworld.org/docid/56bd991615.html>

«προσωρινής προστασίας», βάσει του άρθρου 8 του Κανονισμού TPR (Temporal Protection Regulation)².

Σχετικά με τους Αλεβίτες, στην έκθεση³ του United Kingdom Home Office αναφέρεται πως ο όρος «αλεβίτης» περιλαμβάνει ένα αριθμό ετερόδοξων σιίτικων μουσουλμανικών ομάδων με διαφορετικά χαρακτηριστικά. Οι Αλεβίτες αποτελούν την μεγαλύτερη θρησκευτική μειονότητα στην Τουρκία και διαφέρουν ουσιωδώς από τους μουσουλμάνους σουνίτες ως προς τις πρακτικές και την ερμηνεία του Ισλάμ. Αποτελούν το 15%-25% του πληθυσμού. Για την κυβέρνηση ο αλεβισμός θεωρείται μια μουσουλμανική αίρεση και (η κυβέρνηση) δεν στηρίζει οικονομικά την θρησκευτική τους λατρεία. Οι Αλεβίτες αντιμετωπίζουν προβλήματα κατά την έγερση νέων θρησκευτικών τόπων λατρείας, ωστόσο στην πράξη αυτό δεν τους εμποδίζει από το να ασκούν την πίστη τους σε τόπους που δεν έχουν αδειοδοτηθεί ως νόμιμοι τόποι λατρείας. Αντιμετωπίζουν άνιση μεταχείριση στην εκπαίδευση, υπάρχουν αναφορές για κακομεταχείρισή τους από τις αρχές, κυρίως κατά την καταστολή των διαδηλώσεών τους και μεμονωμένα περιστατικά κοινωνικών διακρίσεων και εναντίον τους βίας. Αν και υπάρχουν αναφορές⁴ που συνηγορούν πως οι αλεβίτες στηρίζουν το καθεστώς του Assad στη Συρία, δεν επιβεβαιώνεται πως οι Σύριοι μουσουλμάνοι σουνίτες κινδυνεύουν ipso facto εξαιτίας της πίστης τους ή της εθνικής καταγωγής τους από τους Αλεβίτες, οι οποίοι εξάλλου αποτελούν μια περιθωριοποιημένη θρησκευτική μειονότητα στην Τουρκία. Εξάλλου, στο πρόσωπο του προσφεύγοντος δεν συντρέχουν χαρακτηριστικά που να τον διαφοροποιούν από το σύνολο του Συριακού πληθυσμού που ζει στην Τουρκία, έτσι ώστε να έχει στοχοποιηθεί ατομικά.

Από τα ανωτέρω στοιχεία προκύπτει ότι ο προσφεύγων δεν αντιμετωπίζει απειλή κατά της ζωής ή της ελευθερίας του στην Τουρκία. Η Επιτροπή κρίνει εν προκειμένω ότι πληρούται το **α' κριτήριο** του άρθρου 38 της οδηγίας.

² Διαθέσιμο στο: <http://www.asylumineurope.org/reports/country/turkey/detention-framework-temporary-protection>

³ United Kingdom: Home Office, *Country Information and Guidance - Turkey: Alevis*, February 2016, Version 1.0, διαθέσιμο στο: <http://www.refworld.org/docid/56c182ee4.html>

⁴ <https://www.ctc.usma.edu/posts/the-renewed-threat-of-terrorism-to-turkey> και https://www.washingtonpost.com/world/middle_east/in-turkey-aiawite-sect-sides-with-syrias-assad/2012/09/14/97e73500-fdd8-11e1-95c6-ec0a0a93f8eb_story.html

Σχετικά με το κριτήριο β', ήτοι την τήρηση της αρχής της μη επαναπροώθησης σύμφωνα με τη Συνθήκη της Γενεύης, και το συναφές κριτήριο δ' περί μη επαναπροώθησης σε χώρα που ο αιτών διεθνή προστασία κινδυνεύει να υποστεί βασανιστήρια ή άλλη μεταχείριση που προσκρούει στο άρθρο 3 της ΕΣΔΑ, η Επιτροπή εξέτασε τα εξής:

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του τούρκικου νόμου περί αλλοδαπών και διεθνούς προστασίας «Κανένας, ο οποίος εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος του παρόντος νόμου, δεν μπορεί να επιστραφεί σε μια χώρα όπου αυτός ή αυτή μπορεί να υποβληθεί σε βασανιστήρια, απάνθρωπη ή ταπεινωτική τιμωρία ή μεταχείριση ή, όπου η ζωή του/της ή η ελευθερία θα απειλούνται λόγω της φυλής, θρησκείας, εθνικότητας του/της συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα ή πολιτικών πεποιθήσεων».⁵ Περαιτέρω σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 του Κανονισμού Προσωρινής Προστασίας «Κανένας, ο οποίος εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού δεν μπορεί να επιστραφεί σε ένα μέρος όπου αυτός ή αυτή μπορεί να υποβληθεί σε βασανιστήρια, απάνθρωπη ή εξευτελιστική ποινή ή μεταχείριση ή, όπου η ζωή του/της ή η ελευθερία αυτών απειλούνται λόγω της φυλής του/της, της θρησκείας, εθνικότητας, συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα ή πολιτικών πεποιθήσεων»⁶. Τέλος σύμφωνα με την αναφορά της Asylum Information Database - AIDA⁷ για την Τουρκία η νέα διαδικασία «παροχής διεθνούς προστασίας» που προβλέπεται με το νόμο περί αλλοδαπών παρέχει προστασία από την επαναπροώθηση και ισχύει για όλους τους αιτούντες άσυλο, με τον ίδιο τρόπο ανεξάρτητα από το αν προέρχονται από μια «ευρωπαϊκή» χώρα ή μια «μη - ευρωπαϊκή» χώρα⁸.

Ωστόσο, η Επιτροπή σημειώνει πως σύμφωνα με την Γνωμοδότηση⁹ της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε για τους πρόσφυγες για την εξωεδαφική εφαρμογή της αρχής της μη επαναπροώθησης κατά το διεθνές προσφυγικό δίκαιο η απαγόρευση της

⁵ Republic of Turkey, Ministry of Interior, Directorate General of Migration Management Publications, Law on Foreigners and International Protection, PART ONE Purpose, Scope, Definitions and Non-Refoulement, SECTION TWO Non-refoulement, Non-refoulement ARTICLE 4, May 2014, http://www.goc.gov.tr/files/files/YUKK_1%CC%87NGI%CC%87L%CC%87ZCE_BASKI%281%29%281%29.pdf

⁶ Republic of Turkey, Ministry of Interior, Directorate General of Migration Management, Temporary Protection Regulation, undated, PART TWO General Principles, Non-refoulement ARTICLE 6 http://www.goc.gov.tr/files/_dokuman28.pdf

⁷ <http://www.asylumineurope.org/>

⁸ Refugee Rights Turkey; ECRE - European Council on Refugees and Exiles: Country Report: Turkey, December 2015, p. 19 (published by ECRE, available at <http://www.ecoi.net/>), http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1452169995_aida-tr-update-i.pdf

⁹ Διαθέσιμο στο: <http://www.unhcr.org/cgi-bin/text/xvts/refworld/rwmain/open/docpdf.pdf?reldoc=y&docid=4c22f542>

επαναπροώθησης προς κίνδυνο δίωξης εφαρμόζεται σε κάθε μορφή αναγκαστικής απομάκρυνσης, συμπεριλαμβανομένων της απέλασης, της απομάκρυνσης, της έκδοσης, των άτυπων ή «εξαιρετικών» μεταγωγών καθώς και στην περίπτωση της άρνησης εισόδου στα σύνορα. Στην Διακήρυξη για το Εδαφικό Άσυλο που υιοθέτησε η Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. στις 14.12.1967¹⁰ αναφέρεται στο άρθρο 3 πως κανένα από τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του πρώτου άρθρου δεν πρέπει να υπόκειται μέτρα όπως είναι η άρνηση εισόδου στα σύνορα, ή εάν έχει ήδη εισέλθει στο έδαφος του κράτους ασύλου, δεν πρέπει να διατάσσεται σε βάρος του απέλαση ούτε να επαναπροωθείται στα σύνορα εδαφών όπου κινδυνεύει να διωχθεί. Πρόσφατα μη κυβερνητικές οργανώσεις¹¹ έχουν καταγγείλει πως η Τουρκία παραβιάζει την αρχή της μη επαναπροώθησης συγκεκριμένα ως προς τους Σύριους πρόσφυγες. Τα περιστατικά αναφέρονται ως μαζικά και αφορούν τόσο συστηματική άρνηση εισόδου με χρήση βίας στα σύνορα, όσο και συστηματικές μαζικές επαναπροωθήσεις στο συριακό έδαφος.

Η Επιτροπή κρίνει συνεπώς πως υπάρχουν ενδείξεις μη τήρησης της αρχής της μη επαναπροώθησης εκ μέρους του τουρκικού κράτους και αμφισβητεί την πλήρωση του υπό β' κριτηρίου. Συναφώς λόγω της μαζικότητας των περιστατικών και με δεδομένο ότι η μεταχείριση πολλών σύρων υπηκόων σε περίπτωση επιστροφής στην χώρα καταγωγής μπορεί να υπερβαίνει το όριο του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ υπάρχει σοβαρή πιθανότητα μη πληρώσεως και του κριτηρίου υπ' αριθμόν δ'.

Σχετικά με το κριτήριο γ', ήτοι ότι δεν υπάρχει κίνδυνος σοβαρής βλάβης για τον αιτούντα κατά το άρθρο 15 του π.δ. 141/2013, η Επιτροπή σημειώνει τα εξής: Σύμφωνα με το άρθρο 15 του Π.Δ. 141/2013, «η σοβαρή βλάβη συνίσταται σε: α)

¹⁰ [http://www.unhcr.org/cgi-](http://www.unhcr.org/cgi-bin/texis/vtx/refworld/rwmain/opendocpdf.pdf?reldoc=y&docid=4c22ff542)

[bin/texis/vtx/refworld/rwmain/opendocpdf.pdf?reldoc=y&docid=4c22ff542](http://www.unhcr.org/cgi-bin/texis/vtx/refworld/rwmain/opendocpdf.pdf?reldoc=y&docid=4c22ff542)

¹¹ Ενδεικτικά: <https://www.hrw.org/news/2015/11/23/turkey-syrians-pushed-back-border>, Amnesty International, *Turkey: Illegal mass returns of Syrian refugees expose fatal flaws in EU-Turkey deal*, 1 April 2016, διαθέσιμο στο: <http://www.refworld.org/docid/570210f94.html>,

<http://www.bbc.com/news/world-europe-35941947>,

<http://www.theguardian.com/world/2015/nov/27/amnesty-international-turkey-syrian-refugees-human-rights-abuse>, <https://www.rt.com/news/unhcr-syria-turkey-refugees-051/>,

<http://www.asylumineurope.org/reports/country/turkey/no-explicit-guarantees-admission-territory>,

<http://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/turkey-shooting-dead-syrian-refugees-flee-civil-war-a6960971.html>

<https://www.rt.com/news/334866-turkish-guards-shoot-refugees/>

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2016/04/turkey-illegal-mass-returns-of-syrian-refugees-expose-fatal-flaws-in-eu-turkey-deal/>

θανατική ποινή ή εκτέλεση, ή β) βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία του αιτούντος στη χώρα καταγωγής του, ή γ) σοβαρή προσωπική απειλή κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας αμάχου λόγω βίας ασκούμενης αδιακρίτως σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύρραξης».

Βάσει των ήδη εκτεθέντων, και λαμβάνοντας υπόψη τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς, ο προσφεύγων, άμα τη επιστροφή του στην Τουρκία δεν κινδυνεύει με θανατική ποινή ή εκτέλεση, ούτε κινδυνεύει να υποστεί βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία, καθώς οι Σύριοι πρόσφυγες στην Τουρκία προστατεύονται από το Καθεστώς Προσωρινής Προστασίας και βάσει αυτού τους χορηγείται η πρόσβαση σε βασικά δικαιώματα και υπηρεσίες. Τέλος, στην Τουρκία δεν επικρατούν συνθήκες γενικευμένης και αδιάκριτης βίας που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο σοβαρής βλάβης τον προσφεύγοντα.

Συνεπώς, η Επιτροπή κρίνει ότι πληρούται εν προκειμένω **το κριτήριο γ'** του άρθρου 38 της Οδηγίας.

- Σχετικά με την πλήρωση του ε' κριτηρίου, κατά το οποίο υπάρχει η δυνατότητα να ζητηθεί το καθεστώς του πρόσφυγα και, στην περίπτωση που ο αιτών αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, να του χορηγηθεί προστασία σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης.

Η Επιτροπή, κατά πλειοψηφία, επισημαίνει τα εξής :

Από το πλέγμα των διατάξεων της Σύμβασης της Γενεύης αναδεικνύεται ένας πυρήνας αξιούμενης προστασίας που αν δεν πληρούται τότε η παρεχόμενη προστασία είναι ουσιαδώς διαφορετική και δεν μπορεί να θεωρηθεί σύμφωνη με την Σύμβαση της Γενεύης και ο οποίος περιλαμβάνει σε κάθε περίπτωση:

A) τον κατά βάση εξατομικευμένο χαρακτήρα της παρεχόμενης προστασίας, ο οποίος δεν αποκλείει την μαζική χορήγηση καθεστώτος προστασίας, θέτει όμως όρια στον τερματισμό της παροχής προστασίας που οφείλει να γίνεται με τους όρους της παύσης (θεμελιωμένης κρίσης για την εξάλειψη του κινδύνου διώξεως) και όχι της αδιάκριτης αφαίρεσης της παρασχεθείσας προστασίας από το σύνολο ενός πληθυσμού.

B) την ένταξη του πρόσφυγα ως υπαρκτή δυνατότητά του να ζήσει όχι απλώς υπό συνθήκες ασφάλειας από διώξη αλλά και ως μέλος μιας κοινωνίας. Η δυνατότητα

αυτή προϋποθέτει την χορήγηση μιας αδειάς διαμονής για ένα βέβαιο χρονικό διάστημα, υποκείμενης φυσικά σε ανάκληση/αφαίρεση υπό τους όρους του αποκλεισμού, της παύσεως ή της επιτρεπτής εξαίρεσης από την μη επαναπροώθηση. Η δυνατότητα αυτή προφανώς συναρτάται με τον αριθμό των προσφύγων που υποδέχεται μια χώρα και τις δυνατότητές της να παράσχει ευκαιρίες ένταξης. Ωστόσο δεν μπορεί να αναιρείται πλήρως δια της χορήγησης αδειών νομίμου διαμονής υπό αίρεση ή με πολύ μικρή διάρκεια, ή με τον αποκλεισμό του πρόσφυγα από κάθε δυνατότητα να διεκδικήσει, έστω προοπτικά, ένα πιο σταθερό καθεστώς διαμονής.

Γ) την άσκηση των δικαιωμάτων της ελευθερίας κίνησης και εγκατάστασης και μισθωτής εργασίας υπό συνθήκες όμοιες με τους υπόλοιπους αλλοδαπούς, χωρίς διακρίσεις ειδικά για τον πρόσφυγα ή μία κατηγορία προσφύγων.

Σε περίπτωση μη πληρώσεως αυτών των προϋποθέσεων το καθεστώς προστασίας δεν μπορεί να θεωρηθεί σε καμία περίπτωση σύμφωνο με την Σύμβαση της Γενεύης, αλλά προσομοιάζει σε προσωρινά καθεστάτα που απονέμονται μαζικά. Προσωρινά καθεστάτα που απονέμονται μαζικά θα μπορούσαν να θεωρηθούν σύμφωνα με την Σύμβαση της Γενεύης μόνον εφόσον περιέχουν σαφείς και πλήρεις δικλείδες μετάβασης των επωφελουμένων εντός ευλόγου χρόνου από την προσωρινή προστασία στην προστασία αντίστοιχη με την Σύμβαση.

Η νομοθεσία της Τουρκίας προβλέπει κανόνες μεταχείρισης για τους αιτούντες άσυλο στην επικράτεια της χώρας και καθιερώνει ένα σύστημα προστασίας, αλλά περιορίζει τα δικαιώματα που εγγυάται η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1951 μόνο στους πρόσφυγες που προέρχονται από χώρες που είναι μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, διατηρώντας το γεωγραφικό περιορισμό για τους μη ευρωπαίους πρόσφυγες, ενώ καθιερώνει περιορισμούς στην κίνηση των προσφύγων στους οποίους έχει χορηγηθεί προσωρινή προστασία.¹² Τον Απρίλιο του 2013, η Τουρκία υιοθέτησε ένα νέο νόμο περί αλλοδαπών και διεθνούς προστασίας (Law on Foreigners and International Protection- LFIP), στον οποίο καθιερώνεται ένα ειδικό πλαίσιο για το άσυλο και επιβεβαιώνονται οι υποχρεώσεις της Τουρκίας έναντι όσων χρήζουν διεθνούς προστασίας, ανεξαρτήτως της χώρας προέλευσής τους. Ο νέος νόμος προβλέπει την ίδρυση της Γενικής Διεύθυνσης των Μεταναστευτικών Ροών (Directorate General of

¹² United States Department of State, *2015 Country Reports on Human Rights Practices – Turkey*, in Chapter of Freedom of Movement, Internally Displaced Persons, Protection of Refugees, and Stateless Persons - Access to Asylum, 13 April 2016, available at: <http://www.refworld.org/docid/571611f315.html>

Migration Management-στο εξής DGMM), όργανο υπεύθυνο για την οικοδόμηση του νέου συστήματος ασύλου.¹³

Ενώ η LFIP άρχισε να ισχύει πλήρως τον Απρίλιο του 2014, ο Κανονισμός Προσωρινής Προστασίας (Temporal Protection Regulation- στο εξής TPR) εκδόθηκε τελικά τον Οκτώβριο του 2014 . Περιέχοντας ειδικότερες ρυθμίσεις, ο TPR αποτελεί το βασικό τμήμα της εγχώριας νομοθεσίας το οποίο επρόκειτο να επικρατήσει και να ρυθμίσει την εν τοις πράγμασι (de facto) προσωρινή προστασία που εφαρμοζόταν ήδη από το 2011 για τα άτομα που ήρθαν στην Τουρκία από τη Συρία. Πλέον, οι πρόσφυγες από την Συρία επωφελούνται από το σε ομαδική βάση χορηγούμενο καθεστώς “προσωρινής προστασίας”, όπως αυτό επισημοποιήθηκε με τον Κανονισμό Προσωρινής Προστασίας της 22ης Οκτωβρίου του 2014. Η απόφαση για τη χορήγηση του καθεστώτος προσωρινής προστασίας σε αλλοδαπούς που εισέρχονται στην Τουρκία υπό τις περιστάσεις του άρθρου 1 του Κανονισμού, αποτελεί αρμοδιότητα του Υπουργικού Συμβουλίου μετά από πρόταση του Υπουργού των Εσωτερικών (άρθρο 9 του Κανονισμού). Το εν λόγω καθεστώς περιλαμβάνει το δικαίωμα νόμιμης παραμονής, την προστασία από την επαναπροώθηση και την πρόσβαση σε μια σειρά από βασικά δικαιώματα και υπηρεσίες (άρθρα 25, 6 και 26 του Κανονισμού αντιστοίχως) . Υπεύθυνη για την καταχώριση του δικαιούχου και χορήγηση του καθεστώτος είναι η DGMM. Στις 07-12-2015 είχε χορηγηθεί καθεστώς προσωρινής προστασίας σε 2.291.900 δικαιούχους. Από αυτόν τον πληθυσμό περίπου 263.000 φιλοξενούνται σε 25 προσφυγικά camps, που απλώνονται σε δέκα επαρχίες στα νότια της Τουρκίας, ενώ οι υπόλοιποι ζουν σε κατοικημένες περιοχές, σε ιδιωτικές κατοικίες που συντηρούν με δικούς τους πόρους σε όλη την έκταση της χώρας.

Το καθεστώς “προσωρινής προστασίας” χορηγείται *prima facie* σε ομαδική βάση στους υπηκόους της Συρίας και στους Παλαιστίνιους ανιθαγενείς που προέρχονται από την Συρία. Η DGMM είναι η αρμόδια αρχή για την έκδοση των αποφάσεων και την καταχώριση όσων εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής “της προσωρινής προστασίας”, βάσει του άρθρου 91 του LFIP και του άρθρου 10 του Κανονισμού

¹³ Turkey: Law No. 6458 on 2013 of Foreigners and International Protection [Turkey], Part 3.4 and 5, 4 April 2013, available at: <http://www.refworld.org/docid/5167bb20.html>

Προσωρινής Προστασίας (TPR) της 22ης Οκτωβρίου του 2014.¹⁴ Από την άλλη πλευρά, οι αιτούντες άσυλο από τις άλλες χώρες καταγωγής, όπως το Ιράκ, το Αφγανιστάν και το Ιράν, υποβάλλουν αίτηση σε ατομική βάση για την χορήγηση διεθνούς προστασίας και υπόκεινται στην διαδικασία καθορισμού του καθεστώτος τους από την DGMM. Με αυτό ως δεδομένο, τα Επαρχιακά Γραφεία της DGMM έχουν μόλις πρόσφατα αρχίσει να λειτουργούν πλήρως και μέχρι στιγμής έχουν διεκπεραιώσει έναν μικρό μόνο αριθμό εξέτασης υποθέσεων και έκδοσης αποφάσεων καθορισμού του καθεστώτος αιτούντων «διεθνούς προστασίας».¹⁵

Ειδικότερα ως προς το καθεστώς προσωρινής προστασίας που δίνεται στους Σύριους που εισήλθαν στην Τουρκία από τις 28 Απριλίου 2011 και μετέπειτα, σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 3 της TPR, η «προσωρινή προστασία» που χορηγείται έχοντας ως νομική βάση το άρθρο 91 του LFIP, αποτελεί ένα προαιρετικό μέτρο το οποίο δύναται να αξιοποιηθεί σε περιπτώσεις μαζικής εισροής προσφύγων κατά τις οποίες η εξατομικευμένη εξέταση των αιτημάτων διεθνούς προστασίας είναι πρακτικώς αδύνατη εξαιτίας του μεγάλου αριθμού των δικαιούχων. Ως μέτρο αυτού του τύπου, η «προσωρινή προστασία» στα πλαίσια του TPR δεν ορίζεται ως μία μορφή «διεθνούς προστασίας» αλλά ως ένα συμπληρωματικό μέτρο το οποίο χρησιμοποιείται σε περιπτώσεις στις οποίες ο ατομικός καθορισμός του δικαιώματος «διεθνούς προστασίας» θεωρείται μη εφαρμόσιμος.¹⁶

Σύμφωνα με το άρθρο 16 του TPR οι αιτήσεις για την χορήγηση διεθνούς προστασίας που τυχόν υποβάλλονται από δικαιούχους προσωρινούς προστασίας δεν θα πρέπει να εξετάζονται για όσο διάστημα διαρκεί το καθεστώς προσωρινής προστασίας. Η αρχή αυτή αναφέρεται και στο προσωρινό άρθρο 1 του TPR σύμφωνα με το οποίο οι δικαιούχοι προσωρινής προστασίας που έφτασαν στην Τουρκία στις 28-04-2011 και μετέπειτα, θα πρέπει να αποκλείονται από την υποβολή ξεχωριστής αίτησης για την χορήγηση καθεστώτος διεθνούς προστασίας. Αν ήδη είχαν υποβάλει αίτηση πριν την δημοσίευση του Κανονισμού, η εξέταση των εν λόγω αιτήσεων αναστέλλεται. Σημειώνεται στο σημείο αυτό, ότι η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες

¹⁴ National Legislative Bodies / National Authorities, *Turkey: Temporary Protection Regulation*, 22 October 2014, available at: <http://www.refworld.org/docid/565726d74.html>

¹⁵ European Council on Refugees and Exiles, *Asylum Information Database, National Country Report - Turkey*, CB- Introduction to the Asylum Context in Turkey, σσ.15 επ., December 2015, available at: <http://www.refworld.org/docid/569e9af74.html>

¹⁶ European Council on Refugees and Exiles, *Asylum Information Database, National Country Report - Turkey*, December 2015, Ch. Temporary Protection Regime, σελ. 102 επ. available at: <http://www.refworld.org/docid/569e9af74.html>

δεν καταγράφει τους δικαιούχους «προσωρινής προστασίας» και υλοποιεί διαδικασίες καθορισμού προσφυγικού καθεστώτος σύμφωνα με την Εντολή της Υπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες

Το πλαίσιο της «προσωρινής προστασίας» που καθιερώνει ο TPR παρέχει στους δικαιούχους ένα νόμιμο εγχώριο καθεστώς που εγγυάται την νόμιμη παραμονή στην Τουρκία, την προστασία από την ποινική καταδίκη για τα αδικήματα της παράνομης εισόδου και παραμονής στη χώρα καθώς και την προστασία από την επαναπροώθηση. Ωστόσο το άρθρο 25 του TPR κατηγορηματικά αποκλείει τους δικαιούχους «προσωρινής προστασίας» από την πιθανότητα μακροχρόνιας ενσωμάτωσης στην Τουρκία. Σύμφωνα με το άρθρο 25 του TPR η κάρτα προσωρινής προστασίας που παρέχεται στους δικαιούχους δεν ισχύει ως «άδεια παραμονής» καθαυτή, ούτε οδηγεί υποχρεωτικά σε χορήγηση «άδειας μακράς διαμονής» στην Τουρκία σύμφωνα με τα άρθρα 42 και 43 του LFIP. Ο χρόνος παραμονής ενός δικαιούχου «προσωρινής προστασίας» μπορεί να μην συνυπολογιστεί για τη συμπλήρωση της απαιτούμενης πενταετούς, αδιάκοπης και νόμιμης παραμονής ως απαραίτητης προϋπόθεσης για την κατάθεση αίτησης απόδοσης της τουρκικής ιθαγένειας.

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 15 του Κανονισμού η προσωρινή προστασία μπορεί να περιοριστεί ή να ανασταλεί από το Υπουργικό Συμβούλιο “για μια χρονική περίοδο ή επ’ αόριστον” στην περίπτωση που απειλείται η εθνική ασφάλεια της χώρας, η δημόσια τάξη, η δημόσια ασφάλεια και η δημόσια υγεία. Σε αυτήν την περίπτωση το Υπουργικό Συμβούλιο έχει την διακριτική ευχέρεια να αποφασίσει σχετικά με το μέλλον των επωφελούμενων της προσωρινής προστασίας, χωρίς ωστόσο να υπάρχει ρητή εγγύηση για την πρόσβαση των εν λόγω ατόμων στην διαδικασία για χορήγηση καθεστώτος διεθνούς προστασίας. Βάσει του άρθρου 10 του Κανονισμού, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφασίζει την χορήγηση καθεστώτος προσωρινής προστασίας ως απάντηση σε μια συγκεκριμένη κατάσταση μαζικής εισροής και έχει την διακριτική ευχέρεια να αποφασίσει την χρονική διάρκεια του καθεστώτος και τις προϋποθέσεις για την επέκταση μετά την αρχική διάρκεια. Ως εκ τούτου, το εν λόγω καθεστώς δύναται να τερματιστεί ανά πάσα στιγμή βάσει απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου. Σύμφωνα δε με το άρθρο 11 του Κανονισμού, όταν το καθεστώς παύσει το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να

αποφασίζει σχετικά με την τύχη των πρώην επωφελούμενων του καθεστώτος προσωρινής προστασίας. Ειδικότερα, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται: α) να διατάξει την επιστροφή όλων των πρώην δικαιούχων στην χώρα προέλευσής τους, β) να διατάξει την χορήγηση καθεστώτος διεθνούς προστασίας prima facie, γ) να διατάξει την εξατομικευμένη κρίση των αιτημάτων χορήγησης διεθνούς προστασίας, και δ) να επιτρέψει την παραμονή των πρώην δικαιούχων με όρους που θα καθοριστούν από την LFIP.

Η προστασία που χορηγείται στον προσφεύγοντα στην Τουρκία στα πλαίσια του Κανονισμού Προσωρινής Προστασίας – TPR, υπολείπεται προδήλως ως προς νομικές εγγυήσεις που κατοχυρώνονται για τους αναγνωρισμένους πρόσφυγες από τη Σύμβαση της Γενεύης οι οποίες αφορούν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας στην επικράτεια της συμβαλλόμενης χώρας (άρθρο 26 της Σύμβασης του 1951), το δικαίωμα πολιτογράφησης (άρθρο 34 της Σύμβασης του 1951) και το δικαίωμα στην εργασία (άρθρα 17,18,19 της Σύμβασης του 1951).

Πιο συγκεκριμένα, αναφορικά με την ελευθερία της μετακίνησης, το άρθρο 26 της Σύμβασης προβλέπει πως οι πρόσφυγες έχουν δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και εκλογής του τόπου διαμονής τους, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων που εφαρμόζονται σε ειδικές συνθήκες στους αλλοδαπούς εν γένει. Το άρθρο 33 του TPR προβλέπει πως οι επωφελούμενοι από το καθεστώς «προσωρινής προστασίας» είναι υποχρεωμένοι να συμμορφώνονται με τις διοικητικές απαιτήσεις, ενώ η μη συμμόρφωσή τους μπορεί να οδηγήσει σε διοικητικές κυρώσεις. Μεταξύ αυτών των απαιτήσεων περιλαμβάνεται πως «μπορούν να υποχρεωθούν να διαμείνουν σε καθορισμένη για αυτούς επαρχία, σε κέντρο προσωρινής διαμονής ή σε άλλη τοποθεσία», ενώ τον Αύγουστο του 2015 οι τούρκικες αρχές εισήγαγαν με μια ειδική εντολή έλεγχοι και περιορισμούς στην κυκλοφορία των Σύριων στην Τουρκία. Η εν λόγω εντολή εκδόθηκε από το DGMM, υπεγράφη από τον Υπουργό Εσωτερικών και κυκλοφόρησε σε όλες τις επαρχίες, περιλαμβάνοντας μια σειρά μέτρων για τον έλεγχο και τον περιορισμό της κυκλοφορίας των Σύριων, μεταξύ των οποίων οι συχνοί έλεγχοι εγγράφων στις εθνικές οδούς. Σύριοι που εντοπίζονται να έχουν εγκαταλείψει την επαρχία στην οποία έχουν καταγραφεί χωρίς γραπτή άδεια, θα

αναφέρονται ή θα επιστρέφονται στην επαρχία, όπου είναι καταγεγραμμένοι¹⁷. Η εν λόγω εντολή εισάγει μια διακριτική μεταχείριση των Σύριων σε σχέση με την μεταχείριση που επιφυλάσσεται στους υπόλοιπους αλλοδαπούς.

Σχετικά με το δικαίωμα στην εργασία, η Σύμβαση της Γενεύης προβλέπει πως οι πρόσφυγες πρέπει να λαμβάνουν ευνοϊκή μεταχείριση, και σε κάθε περίπτωση μεταχείριση αντίστοιχη με αυτήν που επιφυλάσσεται στους αλλοδαπούς εν γένει. Ωστόσο, στην έκθεση¹⁸ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής αναφέρεται πως βάσει νόμου κάθε εργοδότης οφείλει να προσλαμβάνει 10 Τούρκους υπηκόους για κάθε Σύριο που προσλαμβάνει και 5 Τούρκους υπηκόους για κάθε μη-Σύριο που προσλαμβάνει.

Εξάλλου, σύμφωνα με ψήφισμα¹⁹, που υιοθετήθηκε στις 20-4-2016, από την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, μεταξύ άλλων αναφέρεται στο σημείο 2.5 ότι οι επιστροφές αιτούντων άσυλο, τόσο Σύρων όσο και πολιτών άλλων χωρών, στην Τουρκία ως «ασφαλούς τρίτης χώρας» είναι αντίθετες προς το ενωσιακό και διεθνές δίκαιο καθώς, η Τουρκία δεν τους παρέχει προστασία σύμφωνα με τη Σύμβαση του 1951 για το Καθεστώς των Προσφύγων, ενώ έχουν υπάρξει αναφορές για επαναπροωθήσεις τόσο Σύρων όσο και μη-Σύρων.

Πέραν των λοιπών προϋποθέσεων που πρέπει να πληρούνται για να χαρακτηριστεί μία χώρα ως ασφαλής ως προς έναν συγκεκριμένο αιτούντα διεθνή προστασία, πρέπει αυτός να μπορεί στην χώρα αυτή να αιτηθεί το καθεστώς πρόσφυγα και να μπορεί να λάβει, αν το αίτημά του γίνει δεκτό, προστασία σύμφωνα με την Σύμβαση της Γενεύης. Από την συγκεκριμένη διατύπωση του άρθρου 38 της Οδηγίας 2013/32 ΕΕ, όπως επί λέξει μεταφέρθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με το άρθρο 56 του ν.

¹⁷ Διαθέσιμο στο: <http://www.asylumineurope.org/reports/country/turkey/shelter-and-freedom-movement>

¹⁸ Διαθέσιμο στο:

<https://www.google.gr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=4&ved=0ahUKewjq3MuClqzMAhXkiMAMKhdAYBpAQFgg8MAM&url=https%3A%2F%2Fwebapi.eesc.europa.eu%2Fdocumentsanonymous%2FEESC-2016-02111-00-00-TCD-TRA-EN.docx&usq=AFOjCNHJzsTC02s80nDmwHEjWVhuKZ7ZQ&bvm=bv.120551593,d.ZGg&cad=rja>

¹⁹ Resolution 2109 (2016) Provisional version, «The situation of refugees and migrants under the EU-Turkey Agreement of 18 March 2016», Author(s): Parliamentary Assembly, Origin - Assembly debate on 20 April 2016 (15th Sitting) (see Doc. 14028, report of the Committee on Migration, Refugees and Displaced Persons, rapporteur: Ms Tineke Strik). Text adopted by the Assembly on 20 April 2016 (15th Sitting).

4375/2016, γεννάται το ερώτημα ποιο επίπεδο προστασίας αντιστοιχεί στις απαιτήσεις που διατυπώνει η ενωσιακή νομοθεσία για την ασφαλή τρίτη χώρα.

Από το άρθρο 39 της Οδηγίας περί ευρωπαϊκής ασφαλούς τρίτης χώρας και το άρθρο 35 περί πρώτης χώρας ασύλου, προκύπτει ένα μείζον κι ένα έλασσον καθεστώς προστασίας, στο μέσον του οποίου ευρίσκεται το καθεστώς του άρθρου 38 περί ασφαλούς τρίτης χώρας. Το άρθρο 39 προβλέπει την υψηλότερη προστασία που παρέχεται ότι η χώρα έχει κυρώσει την Σύμβαση της Γενεύης χωρίς γεωγραφικούς περιορισμούς, που πρακτικά σημαίνει αφενός ότι παρέχεται το 100% της προστασίας που προβλέπει η Σύμβαση, αφετέρου ισχύει καθ' ολοκληρία το άρθρο 36 της Σύμβασης και η χώρα υπόκειται στους ελεγκτικούς μηχανισμούς της Σύμβασης. Στον αντίποδα το άρθρο 35 αρκείται σε παρασχεθείσα προστασία πρόσφυγα ή άλλη επαρκή προστασία με πυρήνα την εφαρμογή της αρχής της μη επαναπροώθησης.

Από τον συνδυασμό των διατάξεων προκύπτει ότι η ασφαλής τρίτη χώρα οφείλει να παρέχει διεθνή προστασία ουσιαδώς όμοια με την Σύμβαση της Γενεύης και όχι διαφορετική («άλλη») απ' αυτήν, χωρίς όμως να απαιτείται να έχει κυρώσει χωρίς γεωγραφικούς περιορισμούς την Σύμβαση και να υπόκειται πλήρως στους ελεγκτικούς μηχανισμούς της. Η προστασία αυτή αποτελεί προσφυγική προστασία και κείται πέρα της αρχής της μη επαναπροώθησης (προβλεπόμενη αυτοτελώς ως προϋπόθεση υπ' αριθμόν β'), καλύπτοντας το σημαντικότερο μέρος των δικαιωμάτων που προβλέπει η Σύμβαση.

Για τους ανωτέρω λόγους η Επιτροπή κρίνει ότι η προσωρινή προστασία που ενδέχεται να χορηγήσει η Τουρκία στον προσφεύγοντα, ως Σύριο υπήκοο, δεν του αναγνωρίζει δικαιώματα εφάμιλλα με αυτά που προβλέπονται στη Σύμβαση της Γενεύης. Συνεπώς, αν ο προσφεύγων επιστρέψει στην Τουρκία δεν θα λάβει διεθνή προστασία ισοδύναμη ή αντίστοιχη με αυτήν που χορηγείται στους πρόσφυγες σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης. Συνεπώς δεν πληρούται εν προκειμένω το κριτήριο ε' του άρθρου 38 της Οδηγίας.

Ως προς την προϋπόθεση στ' του άρθρου 38 της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013, πρέπει να ερευνηθεί εάν ο αιτών έχει σύνδεσμο με την εν λόγω τρίτη χώρα, εν προκειμένω την Τουρκία, βάσει του οποίου θα ήταν εύλογο για αυτόν να μεταβεί σε αυτή.

Σχετικά με την έννοια του συνδέσμου με την τρίτη χώρα, στην σχετική θέση της Υ.Α. του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες²⁰ αναφέρεται πως η γραμματική ερμηνεία του άρθρου υποδηλώνει την απαίτηση ενός επαρκούς δεσμού με την τρίτη χώρα. Κατά την άποψη της Υ.Α. ΟΗΕ γτΠ, μόνη η διέλευση δεν συνιστά επαρκή σύνδεσμο ή σημαντικό δεσμό. Η διέλευση είναι συχνά το αποτέλεσμα τυχαίων περιστάσεων και δεν σημαίνει απαραίτητα κάποια σημαντική σύνδεση ή δεσμό. Ομοίως, ένα απλό δικαίωμα εισόδου δεν συνιστά από μόνο του μια ουσιαστική σύνδεση βάσει της οποίας θα ήταν εύλογο για το πρόσωπο να πάει σε αυτή τη χώρα. Παραδείγματα τέτοιου είδους συνδέσεων θα μπορούσαν να αποτελέσουν η ύπαρξη οικογενειακών δεσμών, συμπεριλαμβανομένων μακρινών συγγενών. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η σύνδεση με μία ευρύτερη κοινότητα θα μπορούσε επίσης να συνιστά ένα είδος σύνδεσης με την τρίτη χώρα. Ως επαρκής σύνδεσμος θα μπορούσε επίσης να θεωρηθεί η προηγούμενη διαμονή στην εν λόγω χώρα, όπως επισκέψεις μακράς διάρκειας ή σπουδές και η ύπαρξη γλωσσικών και πολιτιστικών δεσμών. Τέτοιου είδους δεσμοί θα πρέπει να απαιτούνται επιπλέον από το απλό γεγονός της διέλευσης από τη χώρα²¹.

Η Επιτροπή, κατά πλειοψηφία, κρίνει πως παρέλκει η εξέταση της υπό κρίση προϋπόθεσης, καθώς ο νόμος απαιτεί την σωρευτική πλήρωση των προϋποθέσεων και εν προκειμένω, η Επιτροπή έκρινε πως δεν πληρούται η ε' προϋπόθεση.

Για την μειοψηφία άποψη της Προέδρου ως προς τα κριτήρια ε' και στ', - και στο αντίξοο πλαίσιο χρόνου και επικαιροποιημένης ενημέρωσης και έρευνας - βάρυναν τα εξής :

- Ο εξατομικευμένος χαρακτήρας της παρεχόμενης προστασίας της Σύμβασης της Γενεύης
- η μαζική χορήγηση καθεστώτος προστασίας δεν αποκλείεται από τη Συνθήκη της Γενεύης υπό την προϋπόθεση ότι ο τερματισμός της παροχής προστασίας θα γίνεται κατόπιν θεμελιωμένης κρίσης για την εξάλειψη του κινδύνου διώξεως (παύση) και

²⁰

UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Legal considerations on the return of asylum-seekers and refugees from Greece to Turkey as part of the EU-Turkey Cooperation in Tackling the Migration Crisis under the safe third country and first country of asylum concept*, 23 March 2016, available at: <http://www.refworld.org/docid/56f3ee364.htm>

²¹ <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain/opendocpdf.pdf?reldoc=y&docid=46ab55e72>, σελ. 18

όχι της αδιάκριτης αφαίρεσης της παρασχεθείσας προστασίας από το σύνολο των χορηγηθέντων καθεστώτος προστασίας

- προσωρινά καθεστώτα που απονέμονται μαζικά μπορούν να θεωρηθούν σύμφωνα με την Σύμβαση της Γενεύης εφόσον περιέχουν σαφείς και πλήρεις δικλίδες μετάβασης των επωφελουμένων εντός ευλόγου χρόνου από την προσωρινή προστασία στην προστασία αντίστοιχη με την Σύμβαση.

- η χορηγούμενη βάσει του LFIP «προσωρινή προστασία» αποτελεί ένα προαιρετικό μέτρο το οποίο δύναται να αξιοποιηθεί σε περιπτώσεις μαζικής εισροής προσφύγων κατά τις οποίες η εξατομικευμένη εξέταση των αιτημάτων διεθνούς προστασίας είναι πρακτικώς αδύνατη εξαιτίας του μεγάλου αριθμού των δικαιούχων.

- η «προσωρινή προστασία» στα πλαίσια του Κανονισμού Προσωρινής Προστασίας (TPR) ορίζεται ως «συμπληρωματικό μέτρο διεθνούς προστασίας» το οποίο χρησιμοποιείται σε περιπτώσεις στις οποίες ο ατομικός καθορισμός του δικαιώματος «διεθνούς προστασίας» θεωρείται μη εφαρμόσιμος.

- το πλαίσιο της «προσωρινής προστασίας» που καθιερώνει ο TPR παρέχει στους δικαιούχους ένα νόμιμο εγχώριο καθεστώς που εγγυάται την νόμιμη παραμονή στην Τουρκία, την προστασία από την ποινική καταδίκη για τα αδικήματα της παράνομης εισόδου και παραμονής στη χώρα καθώς και την προστασία από την επαναπροώθηση.

- Βάσει του άρθρου 10 του Κανονισμού, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφασίζει την χορήγηση καθεστώτος προσωρινής προστασίας ως απάντηση σε μια συγκεκριμένη περίπτωση μαζικής εισροής και έχει την διακριτική ευχέρεια να αποφασίσει την χρονική διάρκεια του καθεστώτος και τις προϋποθέσεις για την επέκταση μετά την αρχική διάρκεια.

- Η έκδοση του Κανονισμού Προσωρινής Προστασίας (Temporal Protection Regulation/ TPR) προκειμένου να ρυθμισθεί η προσωρινή προστασία που de facto εφαρμοζόταν ήδη από το 2011 για τα άτομα που ήρθαν στην Τουρκία από τη Συρία. Οι πρόσφυγες από την Συρία επωφελούνται από το σε ομαδική βάση χορηγούμενο καθεστώς “προσωρινής προστασίας”, όπως αυτό θεσπίστηκε με τον Κανονισμό Προσωρινής Προστασίας.

- Το εν λόγω καθεστώς περιλαμβάνει το δικαίωμα νόμιμης παραμονής, την προστασία από την επαναπροώθηση και την πρόσβαση σε μια σειρά από βασικά δικαιώματα και υπηρεσίες (άρθρα 25, 6 και 26 του Κανονισμού αντιστοίχως).
- Η μέχρι τώρα λειτουργία της Γενικής Διεύθυνσης των Μεταναστευτικών Ροών (Directorate General of Migration Management-στο εξής DGMM), ως υπεύθυνο όργανο για την οικοδόμηση του νέου συστήματος ασύλου και αρμόδια αρχή για την καταχώριση των δικαιούχων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής «της προσωρινής προστασίας», τη χορήγηση του καθεστώτος και την έκδοση των αποφάσεων.
- Στις 07-12-2015 είχε χορηγηθεί καθεστώς προσωρινής προστασίας σε 2.291.900 δικαιούχους. Από αυτόν τον πληθυσμό περίπου 263.000 φιλοξενούνται σε 25 προσφυγικά camps, που απλώνονται σε δέκα επαρχίες στα νότια της Τουρκίας, ενώ οι υπόλοιποι ζουν σε κατοικημένες περιοχές, σε ιδιωτικές κατοικίες που συντηρούν με δικούς τους πόρους σε όλη την έκταση της χώρας.
- Το καθεστώς “προσωρινής προστασίας” χορηγείται prima facie σε ομαδική βάση στους υπηκόους της Συρίας και στους Παλαιστίνιους ανιθαγενείς που προέρχονται από την Συρία.
- Οι Σύριοι πρόσφυγες στην Τουρκία προστατεύονται από το Καθεστώς Προσωρινής Προστασίας και βάσει αυτού τους χορηγείται η πρόσβαση σε βασικά δικαιώματα και υπηρεσίες.
- Η δυνατότητα του πρόσφυγα να ζήσει ως μέλος μιας κοινωνίας και στο πλαίσιο αυτό να του χορηγηθεί άδεια διαμονής για ένα βέβαιο χρονικό διάστημα, συναρτάται με τον αριθμό των προσφύγων που υποδέχεται μια χώρα και τις δυνατότητές της να παράσχει ευκαιρίες ένταξης. Εξάλλου στις νομοθεσίες όλων των χωρών προβλέπεται ο επανακαθορισμός, η παύση κλπ της διάρκειας μιας άδειας διαμονής
- Η υιοθέτηση από την Τουρκία, τον Απρίλιο 2016, νέου τροποποιημένου νομοθετικού πλαισίου (Regulation amending the Temporary Protection Regulation (Cabinet Decree no 2016/8722 of 6 April 2016), Regulation on work permit of international protection applicants and international protection status holders (Official Journal of 26 April 2016)) περί αλλοδαπών και διεθνούς προστασίας με το οποίο

προβλέπονται κανόνες μεταχείρισης για τους αιτούντες άσυλο στην επικράτεια της χώρας και καθιερώνεται νέο σύστημα προστασίας προκειμένου να τηρηθούν οι υποχρεώσεις της Τουρκίας έναντι όσων χρήζουν διεθνούς προστασίας, ανεξαρτήτως της χώρας προέλευσής τους

- Στην παρούσα απόφαση οι διεθνείς πηγές αφορούν σε προγενέστερο της Συμφωνίας ΕΕ-Τουρκίας χρόνο ενώ, δεν περιλαμβάνονται διεθνείς αναφορές περί της περιόδου μετά την έκδοση του νέου νομοθετικού πλαισίου στην Τουρκία

- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει τη νομοθετική πρωτοβουλία και είναι αρμόδιο για την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ, με την υπ'αρ. Ref. Ares (2016)2149549 - 05/05/2016 επιστολή του Γενικού Διευθυντή Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων επισημαίνει ότι σε συνέχεια των μεταγενέστερων νομοθετικών αλλαγών που υιοθετήθηκαν από την Τουρκία (τον Απρίλιο 2016) σε συνδυασμό με τις εγγυήσεις της Τουρκίας (letters of 12 April 2016 (2016/70946263-AVBIR DT/10779625) and 24 April 2016 (2016/70946263-AVOIR DT/10830418) για Σύριους και μη Σύριους -τις οποίες το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων αποφάσισε να λαμβάνει υπόψη του κατά τις κρίσεις του- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί ότι η Τουρκία έχει λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα που είχαν διαπιστωθεί στην Ανακοίνωση COM (2016) 166 final, στην οποία, μεταξύ άλλων ετίθεντο, σαφώς, τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που έπρεπε να ληφθούν από την Τουρκία προκειμένου να επιτραπεί στην Ελλάδα να κρίνει ως απαράδεκτη μια αίτηση ασύλου σύμφωνα με το άρθρο 33 (2) (b) ή (c) της Οδηγίας για το άσυλο (οδηγία 2013/32/ΕΕ της 26ης Ιουνίου 2013 σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η βάσει νομοθετικού πλαισίου (προσωρινή) προστασία που χορηγεί η Τουρκία σε Σύριους υπηκόους, είναι αντίστοιχη με την προβλεπόμενη στη Σύμβαση της Γενεύης.

- Στην κοινή δήλωση Ε.Ε-Τουρκίας προβλέπεται, ως πρόσθετα σημεία δράσης, ότι "όλοι οι νέοι παράτυποι μετανάστες που φθάνουν στα ελληνικά νησιά μέσω Τουρκίας από τις 20 Μαρτίου 2016 και έπειτα θα επιστρέφονται σε αυτήν και ότι αυτό θα συμβαίνει σε πλήρη συμφωνία με το ενωσιακό και διεθνές δίκαιο, άρα με αποκλεισμό κάθε είδους ομαδικών απελάσεων. Όλοι οι μετανάστες θα προστατεύονται σύμφωνα με τα σχετικά διεθνή πρότυπα και τηρουμένης της αρχής της μη επαναπροώθησης. Θα πρόκειται για προσωρινό και έκτακτο μέτρο που είναι απαραίτητο προκειμένου να σταματήσει ο ανθρώπινος πόνος και να αποκατασταθεί η δημόσια τάξη. Οι μετανάστες που φθάνουν στα ελληνικά νησιά θα καταγράφονται δεόντως και τυχόν αιτήσεις ασύλου θα διεκπεραιώνονται ατομικά από τις ελληνικές αρχές δυνάμει της οδηγίας για τις διαδικασίες ασύλου, σε συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες. Οι μετανάστες που δεν αιτούνται άσυλο ή η αίτηση των οποίων κρίνεται αβάσιμη ή απαράδεκτη βάσει της ως άνω οδηγίας θα επιστρέφονται στην

Τουρκία. Η Τουρκία και η Ελλάδα, με τη συνδρομή των θεσμικών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ, θα λάβουν τα αναγκαία μέτρα».

- Στην ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ Πρώτη έκθεση για την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην εφαρμογή της δήλωσης ΕΕ- Τουρκίας - COM(2016) 231 final διαπιστώνεται ότι «Σημειώθηκε ικανοποιητική πρόοδος όσον αφορά τη λειτουργικότητα της δήλωσης. Οι κοινές προσπάθειες από τις ελληνικές και τουρκικές αρχές, την Ευρ.Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τους οργανισμούς της ΕΕ έχουν σημειώσει πρόοδο όσον αφορά τη δημιουργία ενός πλαισίου για τη διεκπεραίωση του αυξανόμενου αριθμού των αιτήσεων ασύλου στην Ελλάδα, την επιστροφή των παράτυπων μεταναστών με ασφάλεια στην Τουρκία, την εξασφάλιση ότι οι αιτούντες άσυλο λαμβάνουν την απαραίτητη προστασία στην Τουρκία, εάν χρειάζεται, και το άνοιγμα νόμιμης οδού προς την Ευρώπη μέσω της επανεγκατάστασης.
- Εξάλλου υπογραμμίζεται ότι “Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εξακολουθήσει να συμμετέχει πλήρως στην εφαρμογή όλων των στοιχείων κατά τις επόμενες φάσεις, μεταξύ άλλων με την επίσπευση της εκταμίευσης της διευκόλυνσης και με την έναρξη των έργων που θα στηρίζουν τους πρόσφυγες από τη Συρία στην Τουρκία. Η Τουρκία πρέπει να καταβάλει περαιτέρω προσπάθειες, ώστε να εξασφαλίσει ότι τα πρόσωπα που χρήζουν διεθνούς προστασίας λαμβάνουν την υποστήριξη που χρειάζονται, μεταξύ άλλων μέσω της διευκόλυνσης”
- Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο θα πρέπει να ολοκληρώσουν ταχέως τη διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής της 21ης Μαρτίου 2016 που συνίσταται στη χρήση, για σκοπούς επανεγκατάστασης, των 54.000 θέσεων που προβλέπονταν αρχικά για μετεγκατάσταση.
- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα υποβάλει τη δεύτερη έκθεσή της σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την εφαρμογή της δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας στις αρχές Ιουνίου 2016.
- Συνεπώς, κατά την μειοψηφήσασα άποψη της Προέδρου αν ο προσφεύγων επιστρέψει στην Τουρκία δύναται να απολαύει της απαραίτητης διεθνούς προστασίας, αντίστοιχης με αυτήν της Σύμβασης της Γενεύης (εντός, μάλιστα,

πλαίσιου τακτικής παρακολούθησης της ορθής εφαρμογής των διεθνών προτύπων) και επομένως, πληρούται το κριτήριο ε'.

Ως προς το κριτήριο στ' εάν ο αιτών έχει σύνδεσμο με την εν λόγω τρίτη χώρα, βάσει του οποίου θα ήταν εύλογο για αυτόν να μεταβεί σε αυτή, η Πρόεδρος σημειώνει ότι :

- Ο νυν προσφεύγων παρέμεινε 10 μήνες στην Τουρκία και κατά την παραμονή του εκεί, έμεινε στην πόλη Μανουγκατ, στην περιοχή Antalya, στο σπίτι του αφεντικού του στον οποίο δούλευε προκειμένου να κερδίσει χρήματα να συνεχίσει το ταξίδι. Ίσχυρίστηκε ότι τον πλήρωναν 30 τούρκικες λίρες για 12 ώρες αλλά σε διάστημα 9 μηνών συγκέντρωσε 1000 δολάρια εκ των οποίων τα 700 δολ. προορίζονταν για τη συνέχιση του ταξιδιού του προς την Ευρώπη.

- Δεν απευθύνθηκε στις αρμόδιες Τουρκικές υπηρεσίες προκειμένου με νόμιμο τρόπο να του χορηγηθεί καθεστώς της προσωρινής προστασίας το οποίο προβλέπεται στην κατάσταση των μαζικότατων προσφυγικών εισροών που έχει χαρακτηριστεί ως προσφυγική κρίση, ούτε επιδίωξε να αιτηθεί άδεια εργασίας

- Παρόλα αυτά, κατά το διάστημα των 10 μηνών που έζησε στην Τουρκία εργάστηκε, φιλοξενήθηκε, συγκέντρωσε χρήματα οπότε συνάγεται ευκόλως ότι ο νυν προσφεύγων έχει αποκτήσει σύνδεσμο με την εν λόγω τρίτη χώρα στην οποία απόλαυσε θεμελιώδη δικαιώματα όπως της ζωής και της εργασίας και έχει αποκτήσει σύνδεσμο με την εν λόγω τρίτη χώρα, βάσει του οποίου θα ήταν εύλογο για αυτόν να μεταβεί σε αυτή και συνεπώς πληρούται το κριτήριο στ'.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΩΣ ΑΝΩ ΛΟΓΟΥΣ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ακυρώνει την απόφαση του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου Λέσβου.

Κρίνει παραδεκτή την υπό κρίση προσφυγή.

Αναπέμπει την υπόθεση στο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου προκειμένου να εξετάσει το αίτημα ασύλου επί της ουσίας, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ.6 του π.δ. 113/2013.

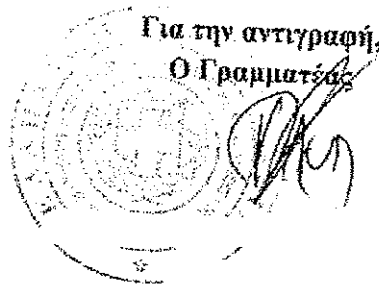
Κρίθηκε και αποφασίστηκε σε μυστική συνεδρίαση χωρίς την παρουσία του προσφεύγοντος.

Αθήνα, 17-05-2016

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Για την αντιγραφή,
Ο Γραμματέας

The image shows a circular official seal of the Hellenic Republic, featuring the national emblem and the text 'ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ' and 'ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ'. Overlaid on the seal is a handwritten signature in black ink.

